

El punt de vista

CIUTADANS COMPETENTS

La qualitat, innovació i competitivitat que requereix el desenvolupament de la nostra societat del benestar depenen directament que cada persona assumeixi les seves responsabilitats ètiques i socials

BENJAMÍN
Suárez*

En els últims mesos, els debats polítics i socials s'han centrat sobre tres aspectes de gran abast i profunditat per al desenvolupament econòmic i social del nostre país: qualitat, innovació i competitivitat. Aquests tres elements no són independents, depenen de moltes variables econòmiques i socials, però també i de manera molt directa de la competència personal dels ciutadans.

Sense més civisme i noves regles en el mercat laboral i empresarial no hi ha futur

Una societat en la qual els seus ciutadans competeixen sense ser competents acaba generant unes relacions socials i econòmiques febles, de baixa intensitat i molt fràgils, que si bé permeten donar respostes més o menys eficaces als problemes socioeconòmics d'avui, ho fan de manera poc sostenible. N'hi ha prou de recordar el vell lema: *¡Que inventen ells!*

La competència personal en la societat d'avui al final no és res més

que un compromís amb una societat de ciutadans conscients de ser-ho, amb drets i deures, que són capaços d'assumir les seves responsabilitats ètiques i socials (personals, intel·lectuals, laborals i professionals). La competència personal dels ciutadans, entesa en aquests termes, està relacionada amb l'educació, però no exclusivament. I una mostra d'això és que hi ha ciutadans sòlidament formats que són poc competents personalment, mentre que altres, amb una formació més aviat escassa, han desenvolupat de manera més o menys autònoma una competència personal rellevant.

L'educació, sens dubte, pot estimular totes les capacitats essencials, però la societat, els seus dirigents i la vida quotidiana també ho han de fer. El desenvolupament de la societat del benestar requereix un aprofundiment en els comportaments cívics i socials i en l'educació dels ciutadans, però també establir noves regles en el mercat laboral i empresarial.

L'única oportunitat que tenen les societats desenvolupades de competir en un món globalitzat és amb la innovació i la qualitat en un context empresarial que s'organitzi en xarxa, de manera flexible i diversificada; per tant, centrat sobre ciutadans competents amb una consciència d'adaptació al canvi, amb competitivitat. I aquesta no és una

qüestió ni progressista ni conservadora, ni d'esquerres ni de dretes: els conceptes moltes vegades enfrontats ideològicament d'igualtat i eficiència o de cohesió social i desenvolupament econòmic deixen de ser alternatius; tots ells són necessaris per construir i desenvolupar la societat del benestar de manera sostenible.

Tot sembla indicar que els diferents agents socials i econòmics estan d'acord amb aquest diagnòstic, però és urgent actuar. Sensibilitzar i posar d'acord tota la societat pot costar molts anys, més dels disponibles per assolir els objectius desitjats.

I A MÉS A MÉS

●● La societat del benestar requereix innovacions i canvis en les formes tradicionals d'educació, de producció, de comunicació de la informació i d'accés als serveis públics i privats. El benestar ciutadà, el dinamisme econòmic i la participació democràtica dependran de com la societat incorpori aquests canvis i assumeixi les transformacions que aquests comporten.

●● L'educació superior haurà de desenvolupar una funció decisiva en la construcció d'una comunitat de ciutadans. B.S.

jats. Són necessàries actuacions de xoc de dalt cap a baix i de baix cap a dalt -des dels governs, establint polítiques de llarg abast, des de l'educació, formant ciutadans capaços d'entendre-les-, assumir-les i aplicar-les.

És necessari crear complicitats entre els dirigents polítics, socials i econòmics i els ciutadans. Però, per tal de fer-ho, i paradoxalment, són necessàries polítiques i estratègies innovadores, de qualitat i productives que permetin impulsar alguns aspectes clau per al desenvolupament econòmic, industrial, educatiu i, en definitiva, social (actuacions significatives en R+D+i, més i més bones oportunitats de mercat per a les empreses innovadores tecnològicament i socialment, potenciació de l'educació general i superior, accés social a les tecnologies de la informació i la comunicació, etcètera). ¿La societat està preparada per a tot això? La resposta no és rellevant, ja que, independentment o malgrat aquesta, el que és realment necessari és superar amb diligència i rapidesa els reptes que la societat té plantejats.

S'ha de deixar de parlar i començar a fer. Ens hi juguem molt, especialment el futur dels nostres joves. No els defraudem. ■
*Comissionat per a la integració en l'espai europeu de l'educació superior de la UPC.